

Písomný výstup pedagogického klubu č. 1 (1. 2. 2022 - 30. 6. 2022)

Písomný výstup pedagogického klubu

1.	Prioritná os	Vzdelávanie
2.	Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3.	Prijímateľ	Súkromná spojená škola, Biela voda
4.	Názov projektu	Prepojenie vzdelávania s praxou v Súkromnej strednej odbornej škole, Biela voda 2.
5.	Kód projektu ITMS2014+	312011Z055
6.	Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti – prierezové témy.
7.	Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Beáta Kunová
8.	Školský polrok	01.02.2022- 30.06.2022
9.	Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.ssos-kezmarok.sk
10.		

Úvod

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti – prierezové témy bude vytvorený pedagogickými zamestnancami, ktorí zastupujú vzdelávacie oblasti platného ISCED 3A, ako napr.: matematika a práca s informáciami, jazyk a komunikácia, človek a príroda, človek a spoločnosť a tiež pedagogickými zamestnancami vyučujúcimi odborné predmety.

Klub bude fungovať počas školských rokov, od septembra 2020 do januára 2023 (spolu 25 mesiacov) a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Zameranie pedagogického klubu:

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj čitateľskej gramotnosti v rámci vzdelávacích oblastí platného ISCED 3, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov naprieč vzdelávaním.

Čitateľská gramotnosť je dôležitou schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší osobnostný a profesijný rast žiaka.

Žiak s primeranou úrovňou čitateľskej gramotnosti dokáže:

- Hľadať súvislosti medzi javmi,

- Pýtať sa a hľadať odpovede,
- Vytvárať vizuálne a iné, zmyslové predstavy (myslieť abstraktne),
- Vytvárať hodnotiace posúdenia,
- Identifikovať najdôležitejšie myšlienky v texte (kriticky myslieť),
- Vytvárať syntézu poznania.

V rámci činnosti pedagogického klubu sa chceme zaoberať najefektívnejšími metódami a stratégiami pre rozvoj čitateľskej gramotnosti. Čitateľská gramotnosť má dve hlavné línie: základnú a kritickú. Základná zahŕňa znalosti, schopnosti, postoje uplatňované pri výbere textu a samotné čítanie s porozumením. Kritická čitateľská gramotnosť zahŕňa znalosti, schopnosti a postoje pri hodnotení informácií v texte s ohľadom na jeho obsahovú a formálnu stránku (napr. argumentácia), posudzovanie obsahu textu porovnávaním s vlastnými skúsenosťami, spôsob čítania a stratégia práce s textom. Obe zložky sú neoddeliteľné a vzhľadom ku komplexným potrebám spoločnosti a trhu práce sú pre absolventov SOŠ nevyhnutné.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedia a štúdium odbornej literatúry,
- Identifikovanie problémov v rozvoji čitateľskej gramotnosti žiakov a možné riešenia.

Stručná anotácia

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti - prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi témami:

- skupinová práca a jej vplyv na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiaka,

OPS v danej oblasti, projektová vyučovacia metóda, didaktický kufrík.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, Best Practice, analýza, metódy.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti– prierezové témy.

Priblíženie témy:

V súčasnosti je teoreticky vymedzených niekoľko modelov gramotnosti, ktoré vyjadrujú požadované základné schopnosti človeka v prijímaní a spracovaní informácií z textu. Bázovú (základnú) gramotnosť charakterizuje schopnosť človeka čítať a dekodovať významy prečítaného. Informácie sa ukladajú do pamäti a podľa potreby sa viac alebo menej modifikovane reprodukovávajú. Výkon sa posudzuje podľa rýchlosti čítania, chybovosti, plynulosti a zisťuje sa jednoduché porozumenie textu. Čitateľskú gramotnosť

definuje model funkčnej gramotnosti ako schopnosť spracovať textové informácie. Počas našich zasadnutí sme sa venovali problematike, ako tento model gramotnosti, v čo navyššej miere rozvíjať u našich žiakov.

Jadro:**Popis témy/problém****Problém:**

Problémom je stále rovnaký a vyžaduje si dlhodobé riešenie. Neustále pretrvávajúca nižšia úroveň čitateľskej gramotnosti, ktorá sa overuje v rámci medzinárodných štúdií. Riešenie situácie, otázky ako zvýšiť úroveň čitateľskej gramotnosti našich žiakov, sme riešili počas zasadnutí nášho pedagogického klubu.

S odstraňovaním príčin problémov žiakov s porozumením zadania rôznych typov úloh by sa malo začať už v rámci edukácie na základných školách. U žiakov je potrebné vytvoriť pozitívny vzťah k čítaniu a je nutné, aby žiaci v školách prichádzali častejšie do styku (napríklad už pri samotnej výučbe čítania) s odbornými textami (primeranými ich veku). Konkrétne s takými, ktoré žiaka nútia dávať do súvisu informácie z textu (medzi sebou alebo s jeho vlastnými vedomosťami a skúsenosťami), uvažovať o nich a vyvodzovať z nich závery.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Máme zato, že predpokladom pre rozvoj čitateľskej gramotnosti, a teda čítania s porozumením, budovanie vzťahu žiakov k čítaniu sú vhodné vyučovacie metódy a čitateľské stratégie. Odporúčame zaraďovať také metódy, ktoré žiakov motivujú k čítaniu rôznych textov či kníh. Nestačí do vyučovania zaraďovať len učebnicové texty, aj keď tie sú primárnymi textami, s ktorými sa žiaci stretávajú v edukačnom procese.

Odporúčame využívať široké spektrum metód, ktoré nám pomáhajú pružne reflektovať celý rad problémov, na ktoré počas výučby narazíme, a zároveň nám pomáhajú zintenzívniť pozornosť a záujem žiakov. Zhodujeme sa preto, že v tomto období zohráva veľkú úlohu motivácia, a teda dôležitou fázou pri práci s textom je dôsledná príprava učiteľa. Výberom vhodných foriem práce a výberom vhodných metód a stratégií môžeme tiež napomôcť k lepšiemu porozumeniu textu.

Na základe odbornej literatúry sme zistili, že vyučovacích metód a čitateľských stratégií, ktoré sa v súčasnosti využívajú pri čítaní s porozumením a práci s textom, je mnoho. K najčastejšie používaným a najjednoduchším patria kľúčové slová, päťlístok, K.W.L., Vennov diagram, brainstorming, myšlienková mapa – zhlukovanie, pyramída údajov, ÁNO – NIE, I.N.S.E.R.T., kladenie otázok, práca s ilustráciami, riadené čítanie a mnoho ďalších, ktoré často využívame v našej pedagogickej praxi.

OPS -Príklad metódy analýzy odborného textu:

Postup analýzy textu:

1. Argumentujte na základe textu, prečo autor opísal technologický proces ako „exponenciálne narastajúci“.
2. Vysvetlite, pre aké miesta na svete platia dané ekonomické deje.
3. Uveďte, kde môžu nastať problémy.
4. Zhrňte obsah jednou vetou
5. Charakterizujte opis technologického procesu.
6. Uveďte, čo by ste urobili vy na autorovom mieste.
7. Napíšte 3 veci, ktoré sa vám na texte páčia.
8. Vysvetlite význam v texte zvýrazneného slova.
9. Analyzujte postoj autora k deju v článku.
10. Vytvorte na základe fantázie, ako by mohol podľa vás proces pokračovať.

Za jednu z najdôležitejších oblastí rozvoja čitateľskej gramotnosti považujeme rozvoj metakognície..

Metakognícia je vlastne riadenie a regulovanie myšlienkových procesov. To znamená, že žiak disponuje vedomosťami o sebe samom ako o bytosti riešajúcej nejaký problém, a pritom skúma a kontroluje vlastné procesy mentálneho spracovávania. Prejavmi metakognície sú špecifické vedomosti a zručnosti, ktoré žiakovi umožňujú monitorovať vlastné kognitívne procesy a regulovať ich.

Žiak, ktorý má rozvinuté metakognitívne zručnosti učenia sa, odbúrava mechanické učenie sa a využíva aktívne učenie sa. Metakognícia doslovne znamená premýšľanie o svojom myslení.

Odporúčame, aby boli žiaci vedení k tomu, aby rozmyšľali strategicky a to tak, že im pomáhamo porozumieť spôsobom, akými informácie prijímajú a spracúvajú. V učiteľskej praxi sa nám osvedčili nasledovné postupy, ktorými si učitelia sa žiak môže skúmať proces svojho myslenia:

- klásť otázky k procesu učenia;
- robiť predpoklady (presupozície) nasledujúceho obsahu textu;
- klásť otázky k vecnej stránke textu;
- klásť otázky nad rámec textu v asociačnom vedomostnom kontexte;
- klásť otázky nad rámec textu v asociačnom skúsenostnom kontexte;
- syntéza informácií.

Vďaka postupnosti získavania informácií a vzájomným učením sa sú žiaci schopní nacvičiť si potrebné zručnosti a tie sa u nich postupne automatizujú.

Považujeme za dôležité utváranie širšieho porozumenia, ako schopnosti pouvažovať nad textom vcelku, resp. zo širšej perspektívy. Žiaci môžu demonštrovať počiatočné porozumenie tým, že odhalia hlavný námet, všeobecný zámer alebo využitie textu, vyberú alebo vytvoria názov pre text, vysvetlia poradie jednoduchých inštrukcií alebo identifikujú hlavné údaje grafu, tabuľky. Iné úlohy požadujú od čitateľa, aby opísal hlavnú postavu, identifikoval tému alebo správu v literárnom texte alebo vysvetlil účel využitia mapy, diagramu a pod. Ďalšie úlohy môžu požadovať od žiaka, aby sa zameral na viac ako jeden odkaz v texte – napríklad, ak žiak musí odhaliť tému z opakovania určitej kategórie informácií. Na to, aby žiak označil hlavnú myšlienku, musí si vytvoriť hierarchiu myšlienok a vybrať tú najvšeobecnejšiu a zastrešujúcu myšlienku. Takáto úloha odhalí, či vie žiak rozlíšiť kľúčové myšlienky od menších detailov alebo či vie rozoznať zhrnutie hlavnej témy vo vete alebo v nadpise.

Výber z ukážok dobrej praxe uvedenej na stretnutiach – prehľad efektívnych metód, expozičné metódy:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

- a) monologické slovné metódy
rozprávanie, opis, vysvetľovanie, prednáška
- b) dialogické slovné metódy
rozhovor, beseda, dramatizácia

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov

- a) demonštračné – demonštrácia obrazov, filmu, pohybu, činnosti, akustická demonštrácia...

- b) pozorovanie – javov, navodených situácií...

- c) manipulácia a predmetmi – laboratórna práca, pokus, práca s didaktickým zameraním, hra ako metóda a pod.

Metódy problémové

- a) problémové vyučovanie
- b) projekty

Metódy samostatnej práce a autodidaktické metódy:

- a) samostatná práca s knihou
- b) samostatná práca v laboratóriu
- c) samostatné štúdium (encyklopédie, štúdium literatúry spojené so záujmom jedinca)
- d) samostatné štúdium s využitím techniky

Metódy mimovoľného učenia: preberanie názorov, postojov, záujmov, napodobňovane činnosti.

Povedali sme si aj o piatich všeobecno-didaktických metód vyučovacieho procesu:

1. informačno-receptívna metóda,
2. reproduktívna metóda,
3. problémový výklad,
4. heuristická metóda,
5. výskumná metóda

Z vyššie uvedených metód odporúčame najmä heuristickú metódu a výskumnú metódu:

Heuristika je spôsob tvorivého riešenia problémov. V heuristických krokoch sa musí vyskytovať krok, v ktorom sa využíva tvorivosť, to znamená taká analýza, kde nie je jasné čo a ako aplikovať z naučených schém a postupov, alebo nie je dopredu známy a jasný výsledok. Poznáme niekoľko druhov heuristik, v projektovom vyučovaní je najlepšie uplatniteľná heuristika DITOR.

Výskumná metóda. Pri tejto metóde je samostatnosť žiakov najväčšia. Práca žiakov sa svojím charakterom a postupmi blíži k tvorivej práci vedca. Žiaci môžu za pomoci učiteľa alebo samostatne nastoliť problémovú úlohu. Učiteľ si overí, či žiaci pochopili formuláciu úlohy. Žiaci hľadajú rôzne riešenia, pri ktorých objavujú neznáme vedomosti alebo využívajú získané vedomosti v iných podmienkach. Učiteľ sleduje priebeh práce žiakov, usmerňuje ich, preveruje výsledky práce. Po vyriešení úlohy organizuje hodnotenie výsledkov práce. Odporúčame tiež vyučovacie metódy, ktoré rozvíjajú kritické a kreatívne myslenie u žiakov.

Odporúčame pokračovať v činnosti nášho pedagogického klubu podľa plánu činností na školský rok 2022/ 2023.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Beáta Kunová
12. Dátum	30.06.2022
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Anna Jurgovianová
15. Dátum	30.06.2022
16. Podpis	

Pokyny k vyplneniu Písomného výstupu pedagogického klubu:

Písomný výstup zahŕňa napr. osvedčenú pedagogickú prax, analýzu s odporúčaniami, správu s odporúčaniami. Vypracováva sa jeden písomný výstup za polrok.

1. V riadku Prioritná os – Vzdelávanie
2. V riadku špecifický cieľ – riadok bude vyplnený v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP
3. V riadku Prijímateľ - uvedie sa názov prijímateľa podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len "zmluva o NFP")
4. V riadku Názov projektu - uvedie sa úplný názov projektu podľa zmluvy NFP, nepoužíva sa skrátený názov projektu
5. V riadku Kód projektu ITMS2014+ - uvedie sa kód projektu podľa zmluvy NFP
6. V riadku Názov pedagogického klubu (ďalej aj „klub“) – uvedie sa celý názov klubu
7. V riadku Meno koordinátora pedagogického klubu – uvedie sa celé meno a priezvisko koordinátora klubu
8. V riadku Školský polrok - výber z dvoch možností – vypracuje sa za každý polrok zvlášť
 - september RRRR – január RRRR
 - február RRRR – jún RRRR
9. V riadku Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy – uvedie sa odkaz / link na webovú stránku, kde je písomný výstup zverejnený
10. V tabuľkách Úvod, Jadro a Záver sa popíše výstup v požadovanej štruktúre
11. V riadku Vypracoval – uvedie sa celé meno a priezvisko osoby/osôb (členov klubu), ktorá písomný výstup vypracovala
12. V riadku Dátum – uvedie sa dátum vypracovania písomného výstupu

13. V riadku Podpis – osoba/osoby, ktorá písomný výstup vypracovala sa vlastnoručne podpíše
14. V riadku Schválil - uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá písomný výstup schválila (koordinátor klubu/vedúci klubu učiteľov)
15. V riadku Dátum – uvedie sa dátum schválenia písomného výstupu
16. V riadku Podpis – osoba, ktorá písomný výstup schválila sa vlastnoručne podpíše.